

Αθήνα, 26/05/2026

Α. Π.: 19064 ΕΞ 2026

Απάντηση στο έγγραφο: 12183 ΕΙ  
2026ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
Υπουργείο Ψηφιακής ΔιακυβέρνησηςΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ  
ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ  
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ  
ΤΜΗΜΑ Α' ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Πληροφορίες: Ελευθερία Μιμηγιάννη

Τηλέφωνο: 210 909 8262

E-mail: [e.mimigianni@mindigital.gr](mailto:e.mimigianni@mindigital.gr)

ΠΡΟΣ:

Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Δυτικής  
Μακεδονίας

Υπ' όψιν κου Σταύρου Σαπαλίδη

Email: [ssapalidis@pta.pdm.gr](mailto:ssapalidis@pta.pdm.gr)

**Θέμα: Βεβαίωση Εναρμόνισης των υποέργων 2, 6, 7, 8 και 9 του έργου με τίτλο «Ανάπτυξη και Λειτουργία Ζωντανών Εργαστηρίων (Living Labs) και Ζώνης Καινοτομίας Δυτικής Μακεδονίας» του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας.**

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

Έχοντας υπόψη:

## 1. Τις διατάξεις:

- 1.1. του ν. 4727/2020 (ΦΕΚ 184/Α'/23.09.2020) «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) – Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» και ιδίως τα άρθρα 5 παρ. 1 και 6 αυτού, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
- 1.2. του Π.Δ. 81/2019 (ΦΕΚ 119/Α'/08.07.2019), «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων»,
- 1.3. του Π.Δ. 40/2020 (ΦΕΚ 85/Α'/15.04.2020) «Οργανισμός του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης»,
- 1.4. του Π.Δ. 77/2023 (ΦΕΚ 130/Α'/27.06.2023), «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων»,
- 1.5. του Π.Δ. 79/2023 (ΦΕΚ 131/Α'/27.06.2023) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών»,
- 1.6. της υπ' αριθμ. 473/24.07.2023 (ΦΕΚ 708/ΥΟΔΔ/24.07.2023) Κοινής Απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης «Ανάθεση καθηκόντων Γενικού Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης»,
- 1.7. της υπ' αριθμ. 104/31.07.2023 (ΦΕΚ 4841/Β'/01.08.2023) απόφασης του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και δικαιώματος υπογραφής «Με εντολή Υπουργού» στον Γενικό Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης και στους Προϊσταμένους των Οργανικών Μονάδων που υπάγονται στην ανωτέρω Γενική Γραμματεία (Γενικών Διευθύνσεων, Διευθύνσεων, Τμημάτων και Αυτοτελών Τμημάτων)».

2. Την υπ' αριθ. 120301 ΕΞ 2021 (ΦΕΚ 2894/Β'/05.07.2021) απόφαση του Υπουργού Επικρατείας με θέμα «Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού», με την οποία εγκρίνεται η εθνική ψηφιακή στρατηγική 2020 – 2025.
3. Τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και το ν. 4624/2019.
4. Τον ν.5160/2024 (ΦΕΚ 195/Α'/27.11.2024) «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, και την κατάργηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 (Οδηγία NIS 2) και άλλες διατάξεις».
5. Τα υπ' αριθμ. Πρωτ. ΥΨΗΔ 12183 ΕΙ 2026 / 02.04.2026, 15994 ΕΙ 2026 / 05.05.2026, 17395 ΕΙ 2026 / 14.05.2026 και 18255 ΕΙ 2026 / 20.05.2026 έγγραφα του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας με θέμα «Αίτημα έκδοσης Βεβαίωσης Εναρμόνισης Έργου».
6. Το σύνολο της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας μεταξύ της Διεύθυνσης Τομεακών Έργων Δημοσίου Τομέα και του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας..
7. Το από 21.05.2026 ενημερωτικό σημείωμα προς το Τμήμα Α' Παρακολούθησης Τομεακών Έργων της Διεύθυνσης Τομεακών Έργων Δημοσίου Τομέα.

#### **ΒΕΒΑΙΩΝΟΥΜΕ**

α) Την εναρμόνιση των υποέργων: 2 με τίτλο «Υπηρεσίες CleanTech Living Lab», 6 με τίτλο «Υπηρεσίες RESALLIENCE Living Lab», 7 με τίτλο «Υπηρεσίες SMART Living Lab UoWM», 8 με τίτλο «Προμήθεια Εξοπλισμού για το AgroWine Lab – Αγροδιατροφή – Οίνος, Living Lab Ορεινών Όγκων, Living Lab Λιμνών και SMART Living Lab UoWM» και 9 με τίτλο «Ανάπτυξη και Λειτουργία Digital Portal Living Labs», του έργου με τίτλο «Ανάπτυξη και Λειτουργία Ζωντανών Εργαστηρίων (Living Labs) και Ζώνης Καινοτομίας Δυτικής Μακεδονίας» του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας, με τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού.

β) Η συνολική διαδικασία υλοποίησης του έργου θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις οδηγίες της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων & Ψηφιακής Διακυβέρνησης όπως αυτές διαμορφώθηκαν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και οι οποίες παρατίθενται στο κεφάλαιο II του παραρτήματος της παρούσας βεβαίωσης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις ανωτέρω οδηγίες η Βεβαίωση Εναρμόνισης Έργου αυτοδικαίως παύει να ισχύει.

γ) Ο φορέας οφείλει να έχει εκκινήσει τις διαδικασίες ανάθεσης των σχετικών συμβάσεων, ήτοι να έχει ολοκληρώσει τις απαιτούμενες ενέργειες μέχρι και τη δημοσίευση του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ ή να έχει λάβει έγκριση εκτέλεσης εργασιών με αυτεπιστασία για το έργο, εντός δώδεκα (12) μηνών από την έκδοση της παρούσας βεβαίωσης. Σε αντίθετη περίπτωση θα επανεξεταστεί η Βεβαίωση Εναρμόνισης Έργου με βάση την έκδοση της Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού που θα ισχύει.

**Με εντολή Υπουργού**  
**Ο Γενικός Γραμματέας Πληροφοριακών Συστημάτων**  
**και Ψηφιακής Διακυβέρνησης**

**Δημοσθένης Αναγνωστόπουλος**

**ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:**

- Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος «Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης»  
[chkoutadou@mou.gr](mailto:chkoutadou@mou.gr)

**Εσωτερική Διανομή:**

- Γραφείο Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης
- Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων & Ψηφιακής Διακυβέρνησης
- Γενική Δ/νση Ψηφιακής Διακυβέρνησης
- Δ/νση Τομεακών Έργων Δημοσίου Τομέα
- Δ/νση Ψηφιακής Στρατηγικής

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ****I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων & Ψηφιακής Διακυβέρνησης (ΓΓΠΣΨΔ) για την έκδοση δεσμευτικών οδηγιών, εκδίδονται οι παρούσες οδηγίες σχετικά με την υλοποίηση των υποέργων 2, 6, 7, 8 και 9 του έργου με τίτλο «Ανάπτυξη και Λειτουργία Ζωντανών Εργαστηρίων (Living Labs) και Ζώνης Καινοτομίας Δυτικής Μακεδονίας».

Για τη σύνταξη των οδηγιών ελήφθησαν υπόψη η Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού (ΒΨΜ) 2020-2025 αλλά και ένα ενιαίο και δεσμευτικό μοντέλο διακυβέρνησης που εφαρμόζει το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και το οποίο καλύπτει οριζόντια το σύνολο των φορέων της Κεντρικής και της Γενικής Κυβέρνησης. Ο συντονισμός της διαμόρφωσης και της υλοποίησης του ψηφιακού μετασχηματισμού εκτελείται από ένα κεντρικό σημείο διοίκησης και υποστηρίζεται από κατάλληλες διοικητικές και εκτελεστικές δομές και συντονιστικά όργανα, τα οποία εξασφαλίζουν την αποδοτική συνεργασία μεταξύ των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης για την αποτελεσματική υλοποίηση αυτής της οριζόντιας κυβερνητικής προτεραιότητας.

**II. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ**

Ο δικαιούχος υποχρεούται:

- σε σχεδιασμό των ψηφιακών υπηρεσιών με επίκεντρο τον άνθρωπο (human centered design), μέσα από τεκμηριωμένη διαδικασία συμμετοχής των τελικών χρηστών στην εξειδίκευση της ανάγκης και την ποιότητα της ψηφιακής υπηρεσίας που λαμβάνει (service design/ design thinking),
- να προβλέπει την εκπαίδευση όσων εμπλέκονται στη λειτουργία του νέου συστήματος (πχ. διαχειριστές, τελικοί χρήστες),
- τα ψηφιακά δεδομένα που θα παραχθούν στο πλαίσιο της Πράξης να ακολουθούν την αρχή της ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης των δεδομένων του δημόσιου τομέα, σύμφωνα με το Κεφάλαιο Ι΄ του ν. 4727/2020 και την υπ' αριθμ. 11654 ΕΞ 2026 (ΦΕΚ 2235/Β'/22.04.2026) απόφαση, και να διατεθούν μέσω της εθνικής πύλης ανοικτών δεδομένων <https://data.gov.gr>,
- να λάβει υπόψη τις βέλτιστες πρακτικές για την προστασία και την ανθεκτικότητα των πληροφοριακών συστημάτων όπως αυτές περιγράφονται στο «Εγχειρίδιο Κυβερνοασφάλειας» της [Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας](#), και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τον ν. 5160/2024,
- σε συμμόρφωση με τις εφαρμοστικές διατάξεις του ν.4624/2019 αναφορικά με τον Κανονισμό 679/2016 (GDPR),
- το σύνολο του λογισμικού που θα δημιουργηθεί θα πρέπει να καταχωρηθεί στο μητρώο του άρθρου 88 του ν. 4727/2020 και να διατίθεται σε δημόσια προσβάσιμο αποθετήριο με άδεια που θα επιτρέπει την περαιτέρω χρήση του, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου,
- στην υλοποίηση του έργου, σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον Εθνικό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις αρχές και τις κατευθυντήριες γραμμές του εκάστοτε ισχύοντος Ευρωπαϊκού Πλαισίου Διαλειτουργικότητας (EIF),
- σε συγκρότηση Ομάδας Διοίκησης Έργου σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού, πριν την χρηματοδότηση του έργου, την οποία θα κοινοποιήσει στη Διεύθυνση Τομεακών Έργων Δημοσίου Τομέα της Γενικής Διεύθυνσης Ψηφιακής Διακυβέρνησης της ΓΓΠΣΨΔ,

- εντός του προϋπολογισμού του έργου, στο πλαίσιο καλής λειτουργίας του να παρέχονται υπηρεσίες βελτίωσης των εφαρμογών, επιδιόρθωση λαθών κ.λπ. (μέσα από εγγύηση, συντήρηση, ίδια μέσα) για κατ' ελάχιστον δύο (2) έτη,
- να εξετάσει τη χρήση των υπηρεσιών από το έργο «Υπηρεσίες επικοινωνίας της Δημόσιας Διοίκησης με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις μέσω αποστολής μηνυμάτων (Gov.gr Messenger)», το οποίο υλοποιεί η Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε.,
- τη συμμόρφωση με τα άρθρα 3 έως 10 του ν. 4961/2022 καθώς και τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1689 για την Τεχνητή Νοημοσύνη,
- στο πλαίσιο ανάπτυξης αποδοτικών εφαρμογών που δεν απαιτούν μεγάλη υπολογιστική ισχύ και κατανάλωση πόρων, να εξεταστούν κατά προτεραιότητα λύσεις αναλυτικής δεδομένων περιορίζοντας τη χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης μόνο όπου είναι απολύτως απαραίτητο,
- για την εκπαίδευση των μοντέλων τεχνητής νοημοσύνης να χρησιμοποιηθούν ανωνυμοποιημένα δεδομένα τα οποία θα είναι σε πλήρη συμμόρφωση με τον Κανονισμό 679/2016 (GDPR),
- σε συμμόρφωση με το άρθρο 44 του Ν.4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» για τα δίκτυα και τις υποδομές επικοινωνίας που ενσωματώνονται στο φυσικό αντικείμενο του έργου,
- οι συσκευές τεχνολογίας Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ) που θα χρησιμοποιηθούν θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις προδιαγραφές ασφαλείας που περιγράφονται στα άρθρα 32 και 33 του ν. 4961/2022. Επιπλέον, σε συνέχεια των άρθρων 35 και 38 του ίδιου νόμου, θα πρέπει να προβλεφθεί ο ορισμός Υπευθύνου Ασφαλείας ΔτΠ καθώς και η τήρηση μητρώου διασυνδεδεμένων συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ,
- να λάβει υπόψη:
  - ο την Ευρωπαϊκή Οδηγία INSPIRE για χρήση, διάθεση και περαιτέρω αξιοποίηση των γεωχωρικών δεδομένων (Ν. 3882/2010, ΦΕΚ 166 Α') που θα παραχθούν και
  - ο το Ελληνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς 1987 (ΕΓΣΑ 87).
- σε ότι αφορά στην πλατφόρμα που θα αναπτυχθεί για τις ανάγκες του έργου θα πρέπει:
  - ο να διαθέτει εύχρηστο - user friendly περιβάλλον,
  - ο να υποστηρίζει όλα τα είδη προσβάσιμου περιεχομένου που επιθυμεί να προβάλει ο Φορέας, αρχεία κειμένων, βίντεο, ήχου και εικόνας,
  - ο κατά την κατασκευή, η επιλογή των επεκτάσεων που θα χρησιμοποιηθούν, να έχει ως προτεραιότητα την ασφάλεια και τη λειτουργικότητα της εφαρμογής,
  - ο να υποστηρίζει την έκδοση στατιστικών στοιχείων,
  - ο προτείνεται η ανάπτυξη της πλατφόρμας να γίνει με την εφαρμογή των βασικών αρχών του SEO (Search Engine Optimization) έτσι ώστε να εξασφαλιστεί στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό η εμφάνισή του κατά την αναζήτηση συναφών με το περιεχόμενο όρων σε υψηλές θέσεις στις διαδεδομένες μηχανές αναζήτησης (Google κ.α.).